

JAK DĚLAT OBECNÍ ZPRAVODAJ? PÁR DOBRÝCH RAD

Marie Macháčová
11. 4. 2023, Vizovice

OBECNĚJI O OBECNÍCH ZPRAVODAJÍCH

PROČ HO VYDÁVAT?

- Zpravodaj: forma propagace, vizitka
- Zpravodaj: způsob, jak informovat a vzdělávat občany
- Zpravodaj: může lidi sbližovat
- Může to být i způsob, jak zaujmout další obce...
- Novodobá kronika pro každého

OBECNÍ ZPRAVODAJ SE OD „BĚŽNÝCH“
NOVIN (TYPICKY CELOSTÁTNÍCH DENÍKŮ)
ZÁSADNĚ LIŠÍ:

- je vydáván jen pro velmi malou a hranicemi obce úzce vytyčenou lokalitu,
- vychází méně často než celostátní zpravodajská média,
- v naprosté většině případů ho nevytváří profesionálové,
- financuje ho obec (inzerce obvykle s obtížemi pokryje tiskové náklady),
- s radnicí je spojen nejen finančně, ale většinou i personálně
- redaktoři obvykle mají k místu, problematice a hlavně lidem, o kterých píší, blízký vztah.

VYDAVATELÉ OBECNÍCH ZPRAVODAJŮ,
KTEŘÍ VYDÁVAJÍ PERIODICKÝ TISK NEJMÉNĚ
DVAKRÁT ROČNĚ, SE MUSÍ ŘÍDIT TISKOVÝM
ZÁKONEM

Povinnosti, které z toho plynou:

- Zaevidovat periodikum na Ministerstvu kultury s uvedenými náležitostmi a ve stanoveném termínu.
- Na vydávaném periodiku uvádět tzv. povinné údaje.
- Zasílat povinné výtisky zákonem určeným příjemcům.
- Radniční tiskoviny jako takové musí být objektivní, vyvážené, a opozice v nich musí mít nárok na „přiměřený prostor“.

JAKÝ BY ZPRAVODAJ NEMĚL BÝT?

HLÁSNÁ TROUBA

PŘIMĚŘENÝ PROSTOR

JAKÝ BY MĚL ZPRAVODAJ BÝT?

STEJNÝ MATERIÁL, ROZDÍLNÝ VÝSLEDEK

STEJNÝ MATERIÁL, ROZDÍLNÝ VÝSLEDEK

PTÁČEK NEBO KRÁLÍK? MÁME ROZDÍLNÝ
VKUS, ZKUŠENOSTI I PODMÍNKY...

RŮZNÉ PODMÍNKY

KDO ZPRAVODAJE NEJČASTĚJI TVOŘÍ?

- Tvůrci zpravodajů jsou nejčastěji úředníci, tiskoví mluvčí, zastupitelé, nezřídka také radní a mnohdy samotní starostové.
- Tvorby obecních zpravodajů se nejčastěji ujímají dobrovolníci...
- Lokální žurnalistika postrádá profesionální novináře...
- Obecní zpravodaj často překračuje zákony (nejčastěji zákon o ochraně osobních údajů, zákon o regulaci reklamy, autorský zákon i tiskový zákon).

KDO BY TO JEŠTĚ MOHL DĚLAT?

- Máte v obci šikovné studenty,
- nadšence, kteří rádi píší,
- ženy na MD, aktivní učitelku, místopisce, kronikáře, knihovníky,
- lidi, co rádi a pěkně fotí,
- nebo i grafika?

CO TVŮRCE ZPRAVODAJŮ NEJČASTĚJI TRÁPÍ?

- Nedobré podmínky
- Nedostatek času
- Nedodržování uzávěrky
- Nepochopení ze strany některých lidí z vedení, kteří nevidí ve vydávání zpravodaje smysl, nevidí množství práce, která za tím je...

PROČ JSEM TADY ZASE JÁ?

AHA, UZÁVĚRKA

ABY SE ZPRAVODAJ ČETL...

- Čeho si všímáte?

- Grafika
- Fotka
- Titulek
- První odstavec (pokud je správně napsaný)
- Popisek pod fotkou
- Velikost písma
- Kratší článek

ČASTÉ NEŠVARY

- Grafika
- Fotka
- Titulek
- První odstavec (pokud je správně napsaný)
- Popisek pod fotkou
- Velikost písma
- Kratší článek

ALE TAKÉ...

- předlouhá souvětí,
- předlouhé články,
- častý trpný rod,
- pravopis,
- zbytečné informace a zásadní sdělení až na konci textu nebo někde uprostřed,
- složitá sdělení a špatně vyskloňovaná nebo i chybějící slova,
- zápisy ze zastupitelstev
- velké v ve tvaru vás, vám
- tituly, pan, paní
- smajlíci :-) :-) :-)
- typografické chyby (spojovník, mezera)
- chybné větné vazby...

JAK NA DLOUHÉ ČLÁNKY?

Místo posledního odpočinku aneb co se o tom píše v zákonu o pohřebnictví?

Není to tak dávno, co jsme vzpomněli na naše blízké, kteří už nejsou mezi námi, a přes aktuální omezení se v rámci možnosti na Dušičky vydali k jejich hrobům. Někomu v místě posledního odpočinku přepadne melancholie. Někomu procházka mezi pomníky přinese do šatů, kdy jména vytesaná do kamene patřila žijícím lidem, někdo vzpomene na chuť vanilkových rohlíčků kmotřenky, učiti vůni stařečkova tabáku nebo u hrobu svého učitele pohavek za pozdní příchod do školy. Představitelé samospráv mají hřbitov (kvůli své profesní deformaci) často spojený s mnoha starostmi, povinnostmi a neřešitelnými problémy. Těmi se v SMS ČR zabývá i Pracovní skupina pro služby na venkově.

Na území České republiky se nachází 5800 pohřebišť, z toho 5500 je veřejných a většinu z nich provozují právě obce. Zákon o pohřebnictví č. 256/2001 Sb. rozlišuje pohřebiště veřejná a neveřejná. Obce jsou provozovateli těch veřejných. Dotují je ze svých rozpočtů, ovšem nejedná se o činnost podnikatelskou. Úhrady užívatelů hrobových míst za pronájem a související služby jsou regulované systémem. Pohřebnictví spadá do gescie Ministerstva pro místní rozvoj.

Administrátorem pohřebiště bývá i starosta nebo hospodářka

Provozovatel pohřebiště musí mít svého administrátora pohřebiště. Tím bývá v nejedné obci i starosta nebo hospodářka. Administrátor má za úkol zajistit správu hřbitova, samostatně a komplexně plnit povinnosti správy pohřebiště, spisovny hřbitova a vedení evidence (hřbitovní knihy), navrhovat změny řádu pohřebiště, uzavírat smlouvy o nájmu hrobových míst, dodržovat pláné ceníky, inkasovat tržby, řídit údržbu pohřebiště a zajišťovat s tím spojenou administrativu a ukládání dokumentů do spisovny.

Řadě obcí chybí hrobník

Mnoha obcím chybí hrobník. Možná nevíte, že od roku 2008 mají hrobníci možnost zvýšit si kvalifikační zkouškou (podle hodnotícího standardu kód 69-005-E) a od roku 2012 si mohou zvýšit kvalifikaci saviřelé podzemních hrobek (podle standardu kód 69-006-F).

Zákon o pohřebnictví uvádí, že obec nemá povinnost provozovat veřejné pohřebiště. Je-

dinou její povinností je v souladu s § 16 odst. 1 zákona o pohřebnictví uzavřít dohodu s jiným provozovatelem veřejného pohřebiště, jinými slovy, kde není v obci hřbitov, kolumbárium nebo jiné veřejné pohřebiště, obec uzavře smlouvu se sousední obcí a za sjednaných podmínek využívají pohřebiště sam. Stejně tak je možné uzavřít smlouvu o poskytování služeb hrobníka např. s provozovatelem nejbližší pohřební služby, jsou ovšem lokality, kde ani u pohřební služby administrátor pohřebiště nepochodí.

Ani starosta někdy netuší, že vlastně problém s chybějícím hrobníkem nemá vyřešený. Až jednoho dne je třeba vypravit nový řád veřejného pohřebiště, který podléhá schválení krajského úřadu. A ten podmiňuje schválení řádu pohřebiště uzavřením smlouvy s hrobníkem či pohřební službou, jež splňují kvalifikační předpoklady pro výkon práce hrobníka. Zde je třeba upozornit, že ne každá pohřební služba toto oprávnění má a přesněže jej nemá, neznámá to, že služba nenabízí nebo alespoň neprovádí.

Hrobník pro celý mikroregion?

Nabízí se tedy možnost regionálního/komunitního/svazkového hrobníka, který by byl k dispozici více obcím např. v mikroregionu či svazku obcí. Obce by se mohly složit na jeho kvalifikační zkoušky a pro jednotlivé úkony si ho najímat. Zda už tento model někde funguje, zatím Pracovní skupina pro služby na venkově

nezjistila. Nicméně primární problém, kdo se ujme krumpáče, mnohde ani tento model nevyřeší.

Je váš řád pohřebiště v souladu se zákonem?

Vzor řádu veřejného pohřebiště naleznete na stránkách MMR. Při změně řádu pohřebiště je provozovatel povinen uvést jej do souladu se zákonem č. 256/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Nevystala-li potřeba změny řádu ze strany provozovatele pohřebiště, byl povinen jej uvést do souladu se zákonem do 31. října ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. do 31. srpna 2020. Pokud jste tak neučinili, máte nejvyšší čas.

Problémů je celá řada. SMS ČR se na ně ještě zaměří

V oblasti provozování hřbitova mohou nastávat problémy, o kterých úředníci MMR nemají tušení. Od vybírání poplatků za hrobová místa, odpisy obecní sekačky, kesrou se sekači i strážníky hřbitova, náklady na pohonné hmoty či mady na obecní zaměšnanost přes péči o osamělé hroby, likvidaci náhrobků zpuských hrobů až po zajištění hrobníka. Těmto a dalším věcem, jako je např. ochranné pásmo, dleí doba apod. se chcemé věnovat i v následném z dalších čísel SMSky.

Adéla Polišková
Legislační analytička PS
pro služby na venkově

ZPRAVODAJE A CO DO NICH PATŘÍ?

- Zpravodaj by měl občany informovat o všem podstatném, co se v jejich obci a třeba i v okolí děje. Tak jako noviny.
- Občané mají právo vědět, jak obec naloží s penězi z rozpočtu, jaké dotace se jí podařilo získat a na co, proč se zdrží stavba cesty nebo proč obec nevyhrála soudní spor o lesy.
- Měli by vědět, jak fungují další důležité instituce jako škola, školka či různé spolky.
- Ke vzdělání a vztahu k místu přispívají články z historie.
- Pěkným oživením jsou fotogalerie ze společenských akcí. Důležitý je i úvodník.
- A když se přidá třeba anketa, rozhovor se zajímavým člověkem nebo nějaký fejeton, máte zpravodaj jak víno.

CO SPÍŠE NEPSAT?

- Pozor na domněnky a nepodložené informace (i ty z historie)

- Ne politické kauzy
- Ne zbytečně články o problémech bez názoru protistrany
- Ne staré pozvánky nebo články, které pozbyly na aktuálnosti
- Ne příliš dlouhé texty, které si nikdo nepřečte
- Ne příliš rozsáhle o běžných akcích, jaké se dějí každý rok stejně (školní výlet, výlet skautů, besídka, karneval...)

MOHLA BYCH POKRAČOVAT

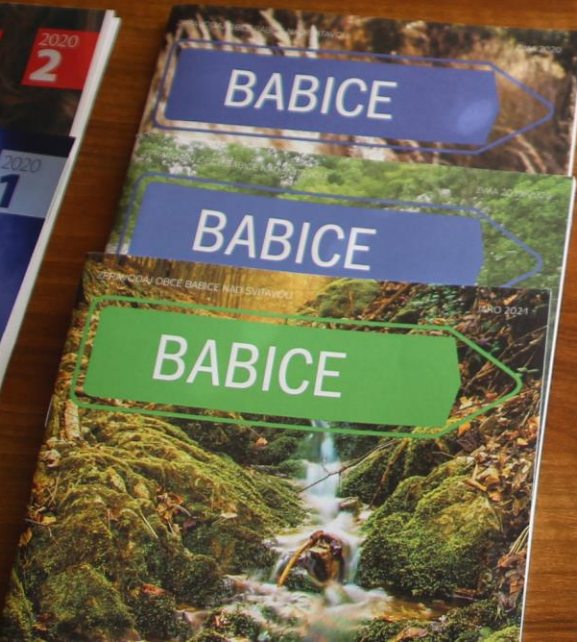
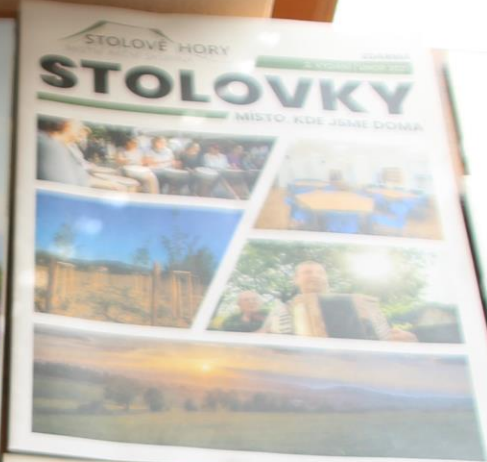
- jak se píše zpráva (titulek, perex, tělo zprávy, background...),
- jak na rozhovor,
- jak na úvodník, pozvánku,
- jak pracovat s textem...

VYDÁVÁTE TIŠTĚNÝ ZPRAVODAJ? PŘIHLASTE SE DO SOUTĚŽE O TEN NEJLEPŠÍ!

- *Soutěžící musí zaslat dva výtisky dvou různých čísel zpravodaje na adresu KPES FF, Univerzita Palackého, Křížkovského 12, Olomouc, 77900...*
- *...a to nejpozději do 2. května 2023*
- Soutěž vyhlašuje Civipolis, o.p.s., Katedra politologie FF UP v Olomouci, Sdružení místních samospráv ČR a Angelus Aureus, o. p. s. Vyhlášení výsledků se každý rok koná 4. července na Velehradě v rámci Dnů lidí dobré vůle.

CO SE V SOUTĚŽI HODNOTÍ?

- Sedmičlenná porota (novináři, grafici atd.) hodnotí:
- obsahovou pestrost
- grafickou přehlednost
- celkový dojem zpravodaje.
- Komise rovněž hodnotí nejlepší zpravodaj mikroregionů, svazků obcí a místních akčních skupin, popřípadě jiné platformy meziobecní spolupráce.
- Zvláštní kategorií je soutěž O nejzajímavější či nejoriginálnější pravidelnou rubriku.

Děkuji za pozornost!

Marie Macháčová

+420 703 666 755

machacova@smscr.cz

